KŐBÁNYAI CSODAFA ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Budapest, 2019.

Benedek Zoltánné

óvodavezető

Tartalomjegyzék

I.	BEVEZETŐ	5.
II.	GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP	5.
II.1.	Gyermekkép	6.
II.2.	Óvodakép	6.
II.3.	Helyzetkép	6.
III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI		7.
III.1.	Az óvodai nevelés általános feladatai	7.
III.2.	**Óvodánk nevelési alapelvei, értékei**	8.
III.2.1.	Az egészséges életmód kialakítása	8.
III.2.2.	Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	9.
III.2.3.	Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	9.
III.2.4.	A külső világ tevékeny megismerése	10.
III.3.	**Óvodánk nevelési rendszere**	11.
III.3.1.	Az óvodánk nevelési feladatai, tevékenységei	13.
III.3.1.1.	Egészséges életmód alakítása, egészségnevelés, egészségfejlesztési program	13.
III.3.1.2.	Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	17.
III.3.1.3.	Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	20.
IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI		21.
IV.1.	Személyi feltételek	21.
IV.1.1.	Továbbképzések	22.
IV.1.2.	Tárgyi feltételek	22.
IV.3.	Az óvodai élet megszervezése	23.
IV.3.1.	Napirend	23.

IV.3.2. Hetirend 24.

IV.4. Az óvoda kapcsolatai 24.

IV.4.1. Az átmenetek rendszere 25.

IV.4.1.Óvodai befogadás 25.

IV.3. Inklúzió, differenciálás 30.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI 36.

V.1. Játék 36.

V.2. Verselés, mesélés 39.

V.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc 41.

V.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 44.

V.5. Mozgás 46.

V.6. A külső világ tevékeny megismerése 49.

V.7. Munka jellegű tevékenységek 52.

V.8.A tevékenységekben megvalósuló tanulás 54.

VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE 55.

VII. GYERMEK ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK 56.

VIII. MÉRÉS – ÉRTÉKELÉS, A FEJLŐDÉS NYOMON KÖVETÉSE 59.

IX. AZ ÓVODA SZOLGÁLTATÁSAI 59.

Irodalom 60.

Nevelőtestületi jegyzőkönyv 61.

Szülői véleményezés 62.

Legitimációs záradék 63.

Pedagógiai Program

Intézmény neve:

Kőbányai Csodafa Óvoda

OM azonosító: 034429

Intézmény fenntartója:

Budapest Főváros X. Kerület Kőbányai Önkormányzat

1102Budapest, Szent László tér 29.

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről*(Nkt.)
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet és a 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelet
az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról, alapján készült.

I. Bevezető

Óvodánk, az Újhegyi lakótelepen található. Az épületben, társintézményként bölcsőde is működik, együtt neveljük a környezetünkben élő családok gyermekeit. Az évek során a szülőkkel együtt teremtettünk kellemes környezetet gyermekeink számára. A családokkal való jó együttműködés eredményeként bizalommal fordulnak hozzánk, több generáción keresztül ránk bízzák gyermekeik nevelését.

Óvodás gyermekeinket, szeretettel neveljük, tiszteletben tartjuk, hogy minden gyermek más és más képességekkel, adottságokkal rendelkezik.

Nevelőtestületünk erőssége a folyamatos megújulás. Pedagógiai munkánkat jellemzi az együttérzés, az odafigyelés, a következetesség, a kedvesség, játékosság, hagyományok, értékek őrzése.

II. Gyermekkép, óvodakép

II.1. Gyermekkép

Minden gyermek egyedi személyiség, a személyiségének saját útját bejárva képes fejlődni.
Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek.

A család mindennél meghatározóbb a gyermek számára, a szocializáció első színtere, hiszen itt éli meg első tapasztalatait, a feltétlen szeretet és bizalom biztonságát.

Az óvodai közösségben a gyermek, játék közben, kísérletezve fedezi fel önmagát és a világot, az együttlét örömét, az alkotás izgalmát, szépségét. Az óvodában szeretettel és empátiával érjük el, hogy a gyermek megtalálja a helyét a közösségben, tapasztalatokat szerezzen, képes legyen kooperációra, kommunikációra. A családokkal együttműködve, nevelési tevékenységüket kiegészítve, és segítve – a gyermekek spontán érését figyelembe véve, olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik felkészülve, nyitottan, örömmel lépnek az iskolába.
„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait
Ő azt hiszi csak játszik, de mi már tudjuk, mire megy ki a játék, arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle.”

(Varga Domonkos)

II.2. Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.
Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Olyan óvodában kívánjuk nevelni a gyermekeket, ahol a gyermekek, a szülők és a munkatársak egyaránt az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes, gondoskodó, barátságos légkörben, biztonságban érzik magukat.

A játékot, a játékos tevékenységet tekintjük a gyermeki személyiségfejlesztés alapvető eszközének nevelési céljaink megvalósításában.

Óvodai programunk középpontba állítja a gyermeki személyiség egészének fejlesztését, különös hangsúlyt helyezve:
- az egészséges életmód alakítására, egészségnevelésre egészségfejlesztési programmal,
- az érzelmi, azerkölcsi és értékorientált közösségi neveléssel,
- az anyanyelvi-, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósításával,
- a külső világ tevékeny megismerésével.

„Az elfogadás olyan, mint a termékeny talaj, mely lehetővé teszi, hogy a kis mag olyan gyönyörű virággá fejlődjön, amilyenné belső lehetőségei csak engedik."

(Gordon)

II.3. Helyzetkép

Partnereink elégedettségét, folyamatosan mérjük. A mérések eredményei alapján a szülők azért választották az óvodánkat, mert elégedettek:

- óvodánk szellemiségével, gyermekszeretetünkkel,

- az óvodában folyó nevelőmunkával,

- a pedagógusok felkészültségével, módszertani kultúrájával,

- a gyermekek fejlesztésével, felkészítésével a sikeres iskolai életre.

Az óvodánkba jelentkező gyermekek szociokulturális háttere változatos sokszínűséget mutat. Több generációs családok, nagycsaládosok, nemzetiségiek, kis számban betelepülők is élnek környezetünkben. A családok, a gyermekek életkörülményeiből adódó nevelési elvek befolyásolják óvodai nevelésünket. Nyomon követhetők a technikai fejlődés hatásai, a családszerkezetek változásai, és a gyermekeket ért érzelmi benyomások.

III. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, és a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadság tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia az egyenlő hozzáférés biztosításával.

Minden gyermeknek joga van elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású környezetben élni.

A gyermeket - mint fejlődő személyiséget, tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés, bizalom övezi, különleges védelem illeti meg.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvoda kiegészítő szerepet vállal.

A játék, - kiemelve a szabad játék, a kisgyermekkor legfontosabb, és legfejlesztőbb s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését és egyéni készségeinek, képességeinek kibontakoztatását, életkori és egyéni sajátosságainak megfelelően.

Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek, a gyermek személyiségéhez, képességeihez kell igazodniuk.
A nemzeti-etnikai, kisebbséghez, migráns családokhoz tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

III.1. Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:
-az egészséges életmód alakítása,
-az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
-az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

III.2. Óvodánk nevelési alapelvei, értékei

Óvodánkban az érzelmi biztonság megteremtésével és az élményekre épülő közös tevékenységekkel tesszük lehetővé a szociális tanulást, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak fejlődését, a szokás és normarendszer megalapozását. Óvodás életkorban a nevelés eszközei közül, a játékot, kiemelve a szabad játékot - tekintjük a gyermek legelemibb pszichikus szükségletének.

III.2.1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.
Ezen belül az óvodai nevelés feladata:- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve

tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.Óvodánk a gyermek harmonikus testi, lelki fejlődésének érdekében gondoskodik egészséges életmód, egészséges életvitel igényének alakításáról, egészségnevelésről, saját mozgás programok szervezésével is.

III.2.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezért szükséges, hogy

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék;
- az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

- A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be. Az anyanyelvi nevelés fejlesztése kiemelkedő jelentőségű, - az óvodapedagógus, a beszélő környezet, modell szereppel bír.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban

meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

III. 2.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani. Az anyanyelvi nevelés fejlesztése kiemelkedő jelentőségű, - az óvodapedagógus, a beszélő környezet, modell szereppel bír.

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

III.2.4. A külső világ tevékeny megismerése

A külső világ tevékeny megismerése során a természet szeretetére, védelmére és megóvására, környezettudatos magatartás megalapozására, a hagyományok ápolására neveljük a gyermekeket. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Alapító okiratunk szerint nevelési programunk végrehajtása során együttműködünk más nevelési intézményekkel, a Gyengénlátók Általános Iskolája Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménnyel.
Célunk, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, az illetékes szakértői bizottság véleménye alapján az:

a.) integráltan nevelhető, gyengénlátó és autista sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása.
b.) megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő, integráltan nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása.

A habilitációban és a rehabilitációban az egyéni képességek kibontakoztatásában fontos szerepet kapnak a segítő szakemberek: fejlesztőpedagógus, logopédus, pszichológus, gyógypedagógus.

Nevelésünkben érvényesül az inkluzív pedagógia, integrációs nevelés, differenciálás elve: - Minden gyermek más, a maga szintje, üteme szerint fejlődik.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek is teljes értékű ember. Joga van elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású környezetben élni. A gyermeknek annyi segítséget kell nyújtani, ami az optimális fejlődéséhez szükséges.

Az óvodapedagógus az óvodai nevelési folyamatban kulcsfontosságú modellt jelent a gyermek számára.

III.3. Óvodánk nevelési rendszere

Óvodánk nevelési célja:

Az óvodánk nevelés célja az, hogy:

- elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a különleges gondozást, nevelést igénylő gyermek ellátását is).

- a gyermekek eljussanak az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintre. Segítjük, az iskola közösségébe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről; a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni képesség és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő - tevékenységről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékra; szabad játékra, e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítéséről, a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezet közvetítéséről.

Az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szint eléréséhez, célunk:

- Az anyanyelv fejlesztése, a kommunikáció alakítása, a beszédfunkciók fejlesztése, a szóbeli kapcsolatteremtés készségének fejlesztése, anyanyelvünk értékeinek megőrzése, átadása.
- Egészséges életmód alakítása, a gyermekek egészségének óvása, megőrzése,
  egészségnevelés, a gyermek testi- lelki fejlődésének elősegítése mozgásigényének
  kielégítése.
- A környezettudatos magatartás megalapozása, a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a hagyományok ápolása, a természeti és társadalmi környezeti értékek megismertetése, megszerettetése.
- A gyermekek szociális, erkölcsi nevelése, viselkedéskultúrájának fejlesztése, a tolerancia, alkalmazkodó készség fejlesztése, feladattudat kialakítása, szokás és normarendszer megalapozása.

Óvodánk nevelési céljának megvalósítását nevelési feladatainkból kiinduló, egymásra épülő, egymással kölcsönhatásban lévő, komplex módon érvényesülő tevékenységek segítik.

Az anyanyelvi nevelés óvodai életünk minden mozzanatában komplex módon jelen van.

Nevelésünk alapvető keretei határozzák meg a pedagógiai feladatainkat.
A gondozás, mely a gyermekek szükségleteit elégíti ki, elősegíti a növekedést, a fejlődést, egészségük megőrzését, megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit.

Az egészségfejlesztés, az egészséges életmód alakítására nevelés, beépül a gyermekek mindennapi szokásrendszerébe, ezért természetes igényükké válik. Az óvodai nevelés kiegészíti a családi nevelést. A szocializációs folyamatban fontosak a közös élményekre épülő tevékenységek, melyek elősegítik a gyermekek fejlődését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek beilleszkedését és hátrányainak csökkentését is.

Az óvodai élet segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak, akaratának, fejlődését a szokás- normarendszer megalapozását.

Az óvodában a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésében állapotuknak megfelelő differenciált fejlesztést biztosítunk készségeik, képességeik kibontakoztatása érdekében.
Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányait pedagógiai eszközökkel, módszerekkel, csökkentjük.

A kiemelkedő képességű gyermekeket a tehetséggondozás során személyre szólóan kibontakoztatjuk valamely területen tehetségre irányuló hajlamukat.

A játék a gyermek legfőbb tevékenységi formája. A játék során jelennek meg és fejlődnek azok a tulajdonságok, sajátosságok, amelyek később a gyermekek magatartására a játékon kívül is jellemzőek lesznek.

A munka örömteli, önkéntes, játékos jellegű tevékenység, melynek célja és eredménye van. A munka a cselekvő tapasztalással a személyiségformálás fontos eszköze. A közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése. A tanulás, mely jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.

Az óvodai élet tevékenységformái szolgálják a gyermekek kognitív fejlesztését.

A külső világ tevékeny megismerése során tapasztalatokat szereznek a gyermekek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről. A környező valóság formai és mennyiségi viszonylatairól, alakul tér-, sík-, és mennyiségszemléletük.
Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás a kedvező hatással van a gyermek értelmi fejlődésére. A mozgás, testi nevelés segítségével járulunk hozzá az egészséges életmód iránti igény megalapozásához. A mozgás fontos szerepet játszik az egészség megóvásában.

A verselés, mesélés, elvezeti a gyermekeket a szépirodalmi élményhez. Olyan kapcsolatokat, helyzeteket mutat fel a gyermekek számára, amelyek megértésére más eszközökkel ebben az életkorban még nincs mód. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

A rajzolás, festés, mintázás építés, képalakítás a kézi munka, mint ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekszünk, a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Az ének, zene, énekes játék**,** gyermektánc, zenei nevelés a gyermekeket élményhez juttatja, felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös ének-zenei

tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés, tánc örömét. Nevelésünk fejlesztő hatását a fejlődés jellemzői mutatják, melyek jelzik a gyermekek eltérő sajátosságait, fejlődésük ütemét.

III. 3.1. Az óvodánk nevelési feladatai, tevékenységei

III.3.1.1. Egészséges életmód alakítása, egészségnevelés, egészségfejlesztési program

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban, kiemelt jelentőségű.
Az óvodai életben a játékot, a munkát, a tanulást egyaránt átszövi az egészségnevelés.

Módszertani alapelvek:

Az óvodapedagógus:

- a tevékenységek megszervezésében, az életritmus, a szokások kialakításában, a gyermekek mozgásigényének kielégítése során, tartsa szem előtt az életkori és egyéni jellemzőket
- törekedjen arra, hogy a mozgásválasztás lehetőségeinek bővítésével befolyásolja a gyermeki személyiség fejlődését, és a szocializációt
- törekedjen a családi és óvodai gondozási szokások összehangolására.
- tartsa szem előtt, hogy a gyermekek komfortérzetéhez szükséges az intimitás megőrzése.

Az óvoda minden dolgozója törekedjen arra, hogy ápoltságával, gondozottságával, külső megjelenésével mintát nyújtson a gyermekek számára.

Cél:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;

- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az életkori sajátosságok figyelembevételével tervezze meg a gyermekek óvodában eltöltött idejét, tevékenységeit, napirendjét.
- Az óvodai napirend kialakításánál minden tevékenység elvégzésére elegendő időt biztosítson.
- A gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése érdekében a nevelési folyamatban segítse a hátrányok leküzdését, a gondozás, étkezés mozgásfejlesztés során.
- Felhívja a szülők figyelmét, a gyermek életkori sajátosságaihoz igazodó életritmus alakítására (étkezés, pihenés, mozgás).
- Tudatosan tervezze meg az önálló étkezés, és önkiszolgálás szokásainak fokozatos kialakítását.
- Ismerje meg az egyes gyermekek étkezési szokásait, gondoskodjon a sajátos étkezési igényű gyermekek ellátásának megszervezéséről. Tájékoztassa a szülőket az étrendről.
- Ismertesse meg a gyermekekkel, kulturált étkezési szokásokat, és gyakoroltassa azokat.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermekek rendszeresen vegyenek részt egészséges, nyers ételek elkészítésében (zöldség, gyümölcs), és megismerjenek ezekből készült ételekkel.
- Az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- Biztosítsa az egész nap folyamán a folyadékpótlás feltételeit.
- Tájékoztassa a családokat az óvodai gondozási szokásokról.
- Biztosítsa a testápoláshoz szükséges tárgyi feltételeket, gyakoroltassa a gyermekekkel a testápolás eszközeinek rendben tartását.
- Tervezze meg, és gyakoroltassa a testápolással, az öltözködéssel kapcsolatos szokások alakítását.
- Hívja fel a szülők figyelmét az időjárásnak megfelelő réteges öltözködés, a kényelmes óvodai ruha fontosságára.
- A gyermekek egészségének megőrzése, óvása érdekében minden nap elegendő időt biztosítson a szabad levegőn való tartózkodásra.
- Tervezze, és teremtse meg a feltételeket a testmozgáshoz, tartásjavító-, és lábtornához, mindennapos testneveléshez, a csoportszobában és az udvaron.
- Biztosítson a pihenéshez, alváshoz megfelelő csendes, nyugodt légkört, folyamatos légcserét.
- Ismerje meg, és vegye figyelembe az egyes gyermekek alvási szokásait
- Biztosítsa a folyamatos ébresztés lehetőségét.

- Tervezze a tanulási tevékenységekben az Életvezetési Program módszertani segédanyagból a drog prevencióval és a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzésével kapcsolatos ismeretek elsajátítását.
- Tervezze, és szervezze meg, az Alma egészséghetek programjait, az intézményi módszertani segédanyagból.
- Szervezze meg a szülők részvételét az óvodában rendezett egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretterjesztő fórumokra.
- Tervezze, és szervezze meg, a gyermekek számára a katasztrófavédelmi napok programjait, a módszertani segédanyagokból.
- Biztosítja a gyermeki tevékenységek biztonságos feltételeit, megismerteti, betartja, és betartatja az óvó-védő előírásokat, balesetvédelmi szabályokat, melyeket a Házirend és a „Biztonságos Óvoda Program" módszertani segédanyag részletesen tartalmaz. Az ismertetés tényét és tartalmát a csoportnaplóban dokumentálja.
- A gyermekek erőszakos viselkedésének megelőzése érdekében, következetesen tartassa be a csoport szokás-szabályrendszerét.
- Gyermekbántalmazás vélelmét, a gyermekvédelmi felelősnek jelzi, aki megteszi a szükséges intézkedéseket.
- Az egészséges életmódhoz kapcsolódó szokások alakulását a gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentációban (fejlődési napló) rögzítse, mérje, és értékelje.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

A gyermekek:

- Önállóan tisztálkodnak, használják a szükséges eszközöket, és helyükre teszik azokat.
- A hajukat rendben tartják, a hosszú hajú gyermekek segítséget kérnek. Önállóan használják a zsebkendőjüket.
- Fogat mosnak, a fogápoló eszközöket tisztán, rendben tartják, vigyáznak a mosdó rendjére.
- Ha fáznak, vagy melegük van, jelzik.
- Önállóan, megfelelő sorrendben vetkőznek, öltözködnek, alkalmanként segítséggel.
- Ruhaneműjükkel gondosan bánnak, helyére teszik, cipőfűzőjüket megkötik, gombolnak, alkalmanként, segítséggel.
- Az önkiszolgálást biztonsággal, alkalmanként felnőtt irányításával végzik.
- Törekednek a kulturált étkezési szokások betartására. Az evőeszközöket helyesen használják.
- Ügyelnek környezetük rendjére és gondozottságára.
- Az eszközök, játékok használatának szabályait betartják.
- A felnőtt irányításával az udvari eszközöket, játékokat rendben tartják, az udvar növényeit óvják.
- Ismerik a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Mozgásuk összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képesek.

- Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteik kielégítését szándékosan irányítani képesek.
- Képesek megkülönböztetni az egészséges, és egészségtelen ételeket, képesek felismerni, az egészségre ártalmas viselkedési formákat.
- Ismerik az óvodai balesetvédelmi szabályokat, és törekszenek azok betartására.
- Ismerik az életkoruknak megfelelő helyes cselekvési módokat, és viselkedési formákat katasztrófa helyzetekben.

Egészségfejlesztési program kiemelt tevékenységei

1. Alma egészséghetek (szeptember-október)

- kirándulás,

- szüret, gyümölcs feldolgozás

- Szájhigiénés foglalkozás

- Nyílt nap: egészséges ételek készítése

- Óvodai Sportverseny

2. Katasztrófavédelmi napok megvalósítása hároméves felosztásban.

- Tűzvédelmi napok (november)

- Hó fogságában (január)

- Árvízvédelem (március)

- Földrengés, szélvihar (április)

3. Szülői ismeretterjesztő fórum az egészséges életmód témakörében (február)

A fenti programokat, az éves működési terv szerint valósítjuk meg.
A programok eredményességét évente mérjük, értékeljük, és dokumentáljuk az óvoda munkájának éves értékelésében.

III.3.1.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvoda szerepet vállal a családi nevelés erősítésében, melynek során fontos az érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott szeretetteljes légkör. Az óvodai beszoktatás, meghatározó időszak az óvodás gyermekek számára, mert alapvetően befolyásolja, a gyermek óvodához fűződő kapcsolatát.
A szokásrend kialakítása és azokhoz való alkalmazkodás az erkölcsi nevelés alapja.

Az óvodáskorban az erkölcsiség az egymásra figyelésben, az együttműködésben, a segítségadásban nyilvánul meg.

Módszertani alapelvek:

Az óvoda alkalmazottai és a gyermekek közötti kapcsolatot pozitív attitűd és érzelmi töltés jellemzi.
A gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs. kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör veszi körül.
A gyermekekkel való bánásmód őszinte, barátságos, szeretetteljes, határozott, következetes, minden gyermekkel elfogadó, toleráns, minta értékű.
A nevelésben az egyéni bánásmód elve érvényesül.

Cél:

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék;
- az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az óvodapedagógus feladata:

- Készüljön a gyermekek fogadására, tájékozódjon a csoportjába kerülő gyerekekről (bemutatkozó játszódélután, fogadó óra, beszélgetés a szülőkkel, családlátogatás).
- Biztosítsa és támogassa a családos óvodakezdést a gyermekek befogadásakor.
- A szokás-szabályrendszert betartassa.
- Segítse a gyermekek pozitív önértékelésének, önismeretének alakulását.
- A biztonságérzet kialakításával segítse elő, megtalálja a helyét a csoportban, a gyermekek képesek legyenek érzelmeik kifejezésére, felismerésére, az indulati élet életkorból adódóan elvárható kontrolljára.
- Biztosítson nyugodt, biztonságos, szeretetteljes légkört, hogy a gyermekeknek minél több lehetősége legyen a kapcsolatteremtésre.

- Speciális ismeretekkel nevelje a nehezen szocializálható, sajátos neveléséi igényű, kiemelkedő képességű gyermekeket, szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködésével.
- Nevelje a gyermeket a másság, és a különbözőségek elfogadására.
- Teremtsen lehetőséget szülői értekezleteken, munkadélutánokon, fogadó órákon a gyermekek életkori sajátosságaiból adódó nevelési problémák megbeszélésére, a megoldási módok keresésére.
- A gyerekekkel együtt alakítsa a közösségi szokásokat-szabályokat, tartsa szem előtt az életkori jellemzőket, a gyermekek egyéni sajátosságainak, szokásainak, fejlődési ütemének különbözőségét.
- Fokozatosan ismertesse meg az udvarias viselkedés szabályait, normáit.
- Teremtsen olyan szituációkat, amelyekben, a gyermek választásaiban, döntéseiben, a helyzetmegoldásokban való tájékozódása során, megtanulja irányítani saját érzelmeit.
- Hagyományok ápolásával ünnepek szervezésével, biztosítson közös, örömteli élményeket.
- Ismertesse meg a gyermekekkel szűkebb és tágabb környezetét, Kőbánya helyi sajátosságait,- amely a szülőföldhöz való kötődés hazaszeretetre nevelés alapja.
- Segítse a gyermekekkel együtt a sajátos nevelési igényű gyermekek beilleszkedését, fejlődését.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknek tervezzen speciális feladatokat .
- Teremtsen olyan feltételeket, amely segíti a családok szocializációs különbségeiből adódó hátrányok kompenzálását.
- Gyakoroltassa az udvariassági szabályokat.
- A konfliktusok kezelése során segítse a gyermekek egyéni önálló rendezési, megoldási törekvéseit.
- Segítse a figyelmesség, a másoknak szerzett öröm, szokássá válásának alakítását.
- Törekedjen arra, hogy a gyermekek önmagukat tudják értékelni, tetteik helyességét, vagy tévedéseiket (önértékelés, majd mások tetteinek értékelése).
- Ismerje meg, tartsa tiszteletben az kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, migránsok, romák hagyományait, szokásait, segítse őket az óvoda által közvetített viselkedés modell, értékrend elsajátításában.
- Biztosítsa a gyermeki tevékenységek biztonságos feltételeit, tartsa be, és tartassa be a balesetvédelmi szabályokat.
- Teremtse meg két-három hetes előkészülettel, gazdagon motivált tevékenységekkel az ünnepek érzelmi átélését.
- Teremtsen lehetőséget arra, hogy az ünnepek előkészítésében, szervezésében, az óvoda hagyományos rendezvényein az esemény tartalmától függően a szülők is részt vegyenek.

Ünnepeink, jeles napok, rendezvények:

- Nemzeti ünnepek
- Alma-hetek
- Állatok világnapja október 4.
- Sportnap
- Advent, várakozás az ünnepre

- Adventi, Húsvéti kézművesnap
- Mikulás
- Madarak Karácsonya
- Farsang
- Víz világnapja március. 22.
- Föld napja április. 22.
- Húsvét
- Anyák napja
- Madarak fák napja május. 10
- Gyermeknap
- Nagycsoportok köszöntése
- A gyermekek születésnapja

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Legyen a felnőttekkel és társaival együttműködő, egyéniség.
-Társas kapcsolataiban egyszerű konfliktusokat legyen képes megoldani. merősödjön meg a gyermekben az empátiás készség, a másság elfogadása a segítőkészség.
-Erősödjenek a gyermek szociális érzelmei, esztétikai érzelmei, erkölcsi érzelmei.
-Legyenek a gyermekek jól neveltek és udvariasak.
-A gyermek választásaiban, döntéseiben, helyzetmegoldásokban, irányítja érzelmeit.
-Elfogadja és betartja a tevékenység által megkívánt viselkedési formákat
- Képes együttműködni társaival a játékban, más tevékenységekben.
-Figyelmesen, nyugodtan hallgatja meg a felnőtteket és társait.
-Érdeklődik a hiányzók iránt, együtt érez társaival.
-Kialakul a csoport élete iránti érdeklődése, örül a közösen elért sikereknek.
-Igényévé válik a közös tevékenység, érdeklődik és alkalmazkodik társai tevékenységéhez.
-Törekszik arra, hogy elfogadja és alkalmazkodjon társai szokatlan, feltűnő megnyilvánulásaihoz.
-Társaival szorosabb baráti kapcsolatot alakít ki.
-Elfogadja a felnőttek kérését, útmutatását, megérti az alapvető metakommunikatív jelzéseket.
-Törekszik a vállalt feladat elvégzésére akkor is, ha ez számára nehézséget jelent, vagy csak részben kelti fel érdeklődését.
-Önálló véleményalkotásra is vállalkozik, választ és dönt ismert helyzetekben, képes kívánságait, törekvéseit módosítani, elhalasztani.
-A felnőtt irányítását és a szabályokat elfogadja, betartja, a nevelési folyamat eredményeként alkalmassá válik az iskolai élet megkezdésére.
-A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek a képességeihez mérten együttműködnek a csoporttal.

III.3.1.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő

környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Módszertani alapelvek:

Az óvodapedagógus:

- tartsa szem előtt, hogy beszéde, viselkedése, példamutató, és kommunikatív legyen.
- vegye figyelembe, hogy a gyermekek különböző anyanyelvi kultúrával rendelkeznek, és ahhoz tervezze a gyermekek egyéni fejlesztését.

Cél:

Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

A gyermekek megfelelő beszédfejlettségének elérése, verbális képességeinek (nyelvhasználat, verbális kommunikáció) fejlesztése, kibontakoztatása.
Az anyanyelvi kultúra megalapozásával, a gyermekek a szép magyar beszéd iránti igényének alakítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek, - a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek- beszédkedvének kialakulása érdekében biztosítsa a nyugodt, derűs, biztonságot nyújtó csoportlégkört.
- Tervezzen és szervezzen a anyanyelvi játékokat, a gyermekek folyamatos nyelvi fejlesztéséhez.
- Ösztönözze a gyermekeket arra, hogy hallgassák meg egymást.
- Hívja fel a szülők figyelmét a beszélgetésekkel kísért együttes tevékenységek, a gyermekek értelmi és érzelmi fejlődését serkentő, hatására.
- Biztosítsa a gyermeki tevékenységek biztonságos feltételeit, betartjuk, és betartatjuk a balesetvédelmi szabályokat.

A fejlődés várható eredménye:

-A gyerekek aktívan használják a tapasztalataik során bővült szókincsüket.

-Önállóan képesek rövid történetek, mesék elmondására, elbeszélésük folyamatos.
-Nyugodtan és figyelmesen tudják végighallgatni a társaikat és a felnőtteket.
-Helyesen használják a névmásokat, a névutókat, az igeidőket.
-Kialakul a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű, hangerejű, és sebességű beszéd.
-Beszédüket, természetes gesztusokkal, arcjátékkal kísérik.
-A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek kommunikációs képessége önmagukhoz mérten fejlődik.

Anyanyelvi neveléshez szükséges eszközök felsorolása:

Gyengénlátó gyermekeknek speciális eszközök
Beszédszervek erősítéséhez használt eszközök (pl. vattagombóc, labda, ping - pong labda, léggömb, gyertya)
Applikációs és szemléltető képek, kártyák, bábok, képeskönyvek
varázsdoboz, CD lejátszó, hanghordozó

IV. Az óvodai élet megszervezésének elvei

IV.1. Személyi feltételek

Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára., jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.
A migráns gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak: dajkák, pedagógiai asszisztensek, konyhai dolgozók, óvodatitkár, keretgondozó összehangolt munkája hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez.
A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakemberek: fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus, közreműködését igényli.

IV.1.1. Továbbképzések

Helyi óvodai programunk eredményes megvalósítása érdekében fontos az óvodapedagógusok elméleti, módszertani tudásának gyarapítása.

A továbbképzések kiválasztásának elsődleges szempontja, hogy szorosan kapcsolódjanak, programunk céljaihoz, és feladataihoz.

Nevelőtestületünk azokat a továbbképzéseket támogatja, (a Továbbképzési programban foglaltak alapján) amelyek helyi óvodai programunk megvalósítását segítik.

A továbbképzések megszervezésének elveit, konkrét ütemezését óvodánk Továbbképzési programja, és az évenként elfogadott Beiskolázási terv tartalmazza.

IV.2. Tárgyi feltételek

Az óvoda épületét parkosított kert veszi körül, sokszínű lehetőséget kínálva, hogy a gyermekek mozgásigényüknek megfelelően önfeledten játszhassanak, közös rendezvényeinket, ünnepeinket az udvaron szervezhessük.
Az udvari játszóeszközök az EU szabványoknak megfelelőek. Partnereink folyamatosan támogatják és segítik korszerűsítési törekvéseinket, melyek megvalósítását pályázati forrásokkal is kiegészítjük.

Műfüves ovi-foci pálya nyújt lehetőséget irányított mozgásprogramok megszervezésére Az udvaron medence is található, mely a vízhez szoktatás lehetőségét is kínálja gyermekeink számára. Az udvar berendezési tárgyai, játszóeszközei minden évszakban gazdag játék és mozgástevékenységet biztosítanak a gyermekeknek.
A berendezési és használati tárgyak természetes anyagokból készültek, barátságosak, esztétikusak, a gyermekek testméretéhez igazodnak, azok önálló használatát lehetővé téve, szolgálva a gyermekek biztonságát. A csoportszobák mozgásfejlesztő és játékeszközeinek sokszínűsége lehetőséget ad az aktív nagymozgásra, a finommotorikus tevékenységre.
Az egészség megőrzése, a mentálhigiénés szokások kialakításának és megerősítésének érdekében minden gyermek jellel ellátott tisztálkodási eszközeit az óvoda biztosítja.
Az óvoda biztosítja a megfelelő munkakörnyezetet az óvoda munkatársainak, lehetőséget teremt a szülők fogadására.

IV.3. Az óvodai élet megszervezése

A gyermek egészséges, tevékenységekben megnyilvánuló fejlesztéséhez, fejlődéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek fejlesztő növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

IV.3.1. Napirend

A napirend folyamatos, harmonikus, rugalmas, igazodik az évszakok adta sajátosságokhoz, alkalmas arra, minden gyermek sajátos életritmusa beleférjen.
Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van.
Az óvodapedagógus, a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

Tevékenységek: játék; verselés, mesélés; ének zene, énekes játék, gyermektánc; rajzolás, festés, mintázás, kézimunka; mozgás; külső világ

tevékeny megismerése, munka jellegű tevékenységek, a tevékenységekben megvalósuló tanulás.

Tevékenységek	3-4 évesek		4-5 évesek		5-6-7 évesek	
	A foglalkozások időszakában 09.01-05.31	Nyáron 06.01-08.31	A foglalkozások időszakában 09.01-05.31	Nyáron 06.01-08.31	A foglalkozások időszakában 09.01-05.31	Nyáron 06.01-08.31
Játék, mozgás egyéb szabadon választott tevékenység	6 óra	6^{45} óra	7 óra	^{720} óra	8 óra	8^{20} óra
Előkészületek az étkezéshez, étkezés	2 óra	1^{45} óra	1^{30} óra	1^{15}óra	1 óra	1 óra
Öltözés és egyéb testápolási teendők	1^{45} óra	1^{30} óra	1^{15} óra	1 óra	1 óra	1 óra
Pihenés (alvás)	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	1^{30} óra	1^{30} óra
Mindennapi testmozgás	15 perc	15 perc	20 perc	20 perc	20 perc	20 perc

IV.3.2. Hetirend

Foglalkozások és maximális időtartamuk hetenként. A gyermek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével.

	3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-7 évesek
Kötetlen	Rajzolás, mintázás, kézimunka 1 A külső világ tevékeny megismerése 1 Ének, zene, énekes játék 1 Vers, mese 2	Rajzolás, mintázás, kézimunka 1 A külső világ tevékeny megismerése 2 Ének, zene, énekes játék1 Vers, mese 2-3	Rajzolás, mintázás, kézimunka 2
Kötött vagy kötetlen			A külső világ tevékeny megismerése 2-3

			Rajzolás, mintázás, kézimunka 2 Ének, zene, énekes játék 1 Vers, mese 2-3
Kötött	Mozgás, 1	Mozgás, 1	Mozgás, 2
Időtartam	10-15 perc	20-25 perc	30-35 perc

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző dokumentumok szolgálják.
A pedagógiai program alapján a nevelőmunka tervezése a csoportnaplóban történik.

IV.4. Az óvoda kapcsolatai

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot tart fenn.

IV.4.1. Átmenetek rendszere

Alapelvek:
Átmenet- az egyén életében bekövetkezett minden olyan változás, amely a megszokott szocializációs térből való elmozdulást, kimozdulást eredményez.
A nevelési, fejlesztési feladatok meghatározásában az óvoda figyelemmel van a gyermekek által korábban átélt átmenetek jellemzőire, az ebből adódó egyéni különbségekre az óvoda a bölcsőde –óvoda, az óvoda- iskola átmenet sikeres megvalósítását a következő folyamatban éri el: a gyermekek befogadása, nevelés, személyiség-, képesség fejlesztés, az iskolai befogadás támogatása.

IV.4.1.1. Befogadás

IV.1.1.1. Az óvodába történő befogadás a családból

Alapelvek:
A családból óvodába történő befogadás kompetens személyei a szülő és az óvodapedagógus.
A szerepelvárásokat a szülőkkel tisztázni kell.
A befogadás előkészítése az óvodába később kerülő gyermekeknél is érvényesül.
Az óvoda figyelembe veszi, hogy az óvoda elfogadása függ: a családi háttértől, a gyermek személyiségétől- az őt befogadó felnőttektől, közösségtől.
Az óvoda figyelemmel van az elválás nehézségeire.
A játék, mint a megismerés eszköze, segíti, a befogadás folyamatát.
A kiemelt figyelmet igénylő, hátrányos helyzetű gyermekek esetében a befogadás időszaka hosszabb időt vehet igénybe, alkalmazkodva a gyermek egyéni szükségleteihez. Pedagógiai módszerekkel elősegítjük a hátrányok csökkentését.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodáskor életkori sajátosságainak mélyreható megismerése.
- Az élménypedagógia elveinek követése.
- A befogadási időszak feladatainak folyamatos és fokozatos megszervezése.
- Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
- Befogadási terv készítése minden egyes gyerekre.
- Kapcsolatfelvétel családlátogatás során az óvodai élet megkezdése előtt.
- A befogadást megelőző szülői értekezlet keretében bemutatjuk az óvoda napi életét, tájékoztatást adunk az átadás, búcsúzás körülményeiről, az alapvető óvodai feladatokról, az óvodai nevelés törekvéseiről.
- Apás – anyás befogadás lehetőségének biztosítása.
- Lehetőség biztosítása az óvodában töltött időtartam fokozatos növelésére.
- Kedvenc játék, holmi behozásának lehetősége.
- A szülőtől való elválás, az új környezethez való alkalmazkodás segítése az érzelmi biztonság megteremtésével.
- Megfelelő mértékű segítségnyújtás, amely a gyermek önállóságát nem akadályozza.
- A gyermekek fejlődési és nevelési körülményeinek folyamatos megismerése, pedagógiai - pszichológiai elemzése a fejlesztéshez szükséges legmegfelelőbb módszerek megválasztásához.
- A gyermek megfigyelése, a tapasztalatok rögzítése személyiség lapban, a befogadás időszakában.

IV.1.1.2.Befogadás a bölcsődéből

Alapelvek:
A bölcsődéből történő befogadás kompetens személyei a gondozónők, óvodapedagógusok, szülők.
A bölcsődéből érkező gyermekek fogadását gondosan előkészítjük, arra törekszünk, hogy az egy bölcsődei csoportba járó gyermekeket együtt, egyszerre fogadjuk.

Az óvodapedagógus feladatai:
- Vegye fel a kapcsolatot az óvodai élet megkezdése előtt a gondozónőkkel.
- Vegyen részt a bölcsődei szülői értekezleten.

Az óvodai élet megszervezése:
A tevékenységek megszervezésében, az életritmus és a szokások kialakításában tartsa szem előtt az életkori és egyéni jellemzőket.
Törekedjen a családi és óvodai gondozási szokások folyamatos megismerésére és összehangolására.

IV.4.1.1.3. Óvoda- iskola átmenet

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére – hat-hétéves korra – eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Alapelvek:
Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.
A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el a fejlettségi szint.
A különleges gondozásra jogosult gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.
Minden segítség megadása a gyermek hátrányainak leküzdéséhez.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az átmenet megkönnyítése érdekében az iskola alapdokumentumainak, az alapozó szakasz moduljainak, a készség-képességfejlesztési feladatainak megismerése.
- Szakmai együttműködés kezdeményezése a tanítókkal, a nevelés folyamatosságának biztosítása érdekében.
- Az iskola pedagógusainak segítése a kezdő szakasz, pedagógiai, pszichológiai kidolgozásában.

- Tanítók fogadása az óvoda személyiség- képességfejlesztő tevékenységének megismertetése érdekében.
- A gyermekek előkészítése az iskolai látogatásra, iskolalátogatás a gyermekcsoporttal.
- Felelősségteljes, szakmailag kompetens döntéshozatal az egyes gyermek iskolai alkalmasságáról.
- Információs segítségnyújtás a szülőknek az iskolára való alkalmasságról.

III. 4.2.1. Óvodánk kapcsolatrendszere

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés.

A nevelés eredményessége, az óvodapedagógus, a dajka, és a pedagógiai asszisztens közös, összehangolt munkáján alapszik.

Alapelvei:

A gyermekek harmonikus fejlődése érdekében, fontos a család és az óvoda együttműködése.
Tiszteletben tartjuk a családban élő hagyományokat, szokásokat.
Rugalmasan, az értékeinkhez, a vállalt küldetésünkhöz igazítva kezeljük a szülők elvárásait.
Elfogadjuk a másságot, és előítéletektől mentesen közeledünk a családokhoz.
A tudomásunkra hozott, vagy juttatott információkat bizalmasan kezeljük.

IV.4.2.2. Az óvodapedagógus és a dajka együttműködése

Alapelv:
Az óvoda alkalmazottai közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

A dajka, segítő szerepet tölt be:

Az óvoda alap-, és kiegészítő feladatainak teljesítésében.
Az óvoda nevelő, és személyiségfejlesztő funkciójának megvalósításában.
Az óvoda minőségi szolgáltatást nyújtó feladatainak ellátásában.
Az óvoda által kitűzött minőségi célok elérésében.
A gyermekek hátránykompenzálásának folyamatában, és a tehetséggondozásában.
A gyermekek egyéni bánásmódot igénylő feladatellátása során.
A szülőkkel való együttműködésben.

IV.4.2.3. Az óvodapedagógus és a pedagógiai asszisztens együttműködése

Alapelv:
Az óvoda alkalmazottai közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

A pedagógiai asszisztens, segítő szerepet tölt be:
Az óvoda alap, és kiegészítő feladatainak teljesítésében.
Az óvoda nevelő, és személyiségfejlesztő funkciójának megvalósításában.
Az óvoda minőségi szolgáltatást nyújtó feladatainak ellátásában.
Az óvoda által kitűzött minőségi célok elérésében.
A gyermekek hátránykompenzálásának folyamatában és a tehetséggondozásában.
A gyermekek egyéni bánásmódot igénylő feladatellátása során.
A szülőkkel való együttműködésben.

IV.4.2.4. Az óvodapedagógus és a szülő közötti együttműködés formái

Családlátogatás
A szülők hozzájárulásával, a családlátogatás során lehetőség nyílik: megismerni a gyermekeket közvetlen környezetükben, tájékozódni a család nevelési elveiről, szokásairól.

Fogadóóra
A szülői igényekhez alkalmazkodva fogadóórát tartunk. Nyugodt feltételek között nyílik lehetőség a konkrét nevelési helyzetek, problémák megbeszélésére és a személyes tanácsadásra.

Szülői értekezlet
A szülői értekezleteken rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket nevelési elképzeléseinkről, eredményeinkről, az óvodapedagógusok általános, az óvodát, vagy a csoportot érintő kérdéseket beszélik meg a szülőkkel.

Szülői választmány
A szülők közösségének érdekekeit képviselő szülői választmányt rendszeresen tájékoztatjuk, és kikérjük véleményüket az intézményünket érintő kérdésekben. A gyermekeket érintő fontos kérdésekben kikérjük a szülők véleményét és bevonjuk őket a döntés hozatalba.

Nyílt napok
A nyílt napok során, a szülők betekinthetnek az óvoda, a csoport mindennapi életébe, tájékozódhatnak a csoportban folyó nevelőmunkáról, az óvodai programunk pedagógiai értékeiről. Lehetőség nyílik az eltérő nevelési igények közelítésére is.

Munkadélután
Ünnepek, programok előkészítése a szülők segítségével, dekoráció, eszközök készítése, az óvoda udvarának, kertjének gondozása, szépítése, játékok

karbantartása. A közös készülődés és részvétel jó alkalmat jelentenek a család és az óvoda közti kapcsolatok mélyítésére, és lehetőséget teremtenek nevelési kérdések, helyzetek kötetlen, közvetlen formában történő megbeszélésére.

Közös programok, ünnepek
A közös programok, ünnepek, kirándulások, a kulturális eseményekre való közös készülődés és részvétel jó alkalmat jelentenek a család és az óvoda közti kapcsolatok mélyítésére.

Az együttműködés továbbfejlesztése érdekében, változatos módon informáljuk a családokat. (szülői értekezletek, tájékoztató kiadványok).

IV.4.2.5. Kapcsolattartás más intézményekkel

Bölcsőde

Az átmenet megkönnyítése érdekében az óvodai beiratkozások előtt, a bölcsődében szervezett szülői értekezleten tájékoztatást adunk óvodánkról, nevelési programunkról., hagyományainkról. Megismertetjük óvodánk alapelveit, célját, feladatát.

A szakmai együttműködés keretében bemutató foglalkozásainkra meghívjuk a bölcsődei gondozónőket, megismerjük a két intézmény nevelési elveit, a szabályozó dokumentumokat, és egymással szembeni elvárásait. Közös programokat szervezünk.

Iskola

Nagycsoportosaink bemutató órákon ismerkednek az iskolai élettel. Az óvodapedagógusok, és a tanítók nyílt napok, bemutatók keretében tájékozódnak az intézményekben folyó szakmai munkáról. Ápoljuk, fejlesztjük szakmai együttműködésünket.

Nevelési Tanácsadó és Pedagógiai Szolgáltató Központ

Az óvodapedagógusok kérése alapján, elvégzi a gyermekek iskolaérettségi vizsgálatát. A SNI gyermekek intézményben folyó fejlesztését utazó szakemberekkel biztosítja, segíti, ellenőrzi.
Az óvodapedagógusok számára lehetőséget nyújt továbbképzésre szakmai előadások, tanfolyamok szervezésével.

Kapcsolattartás a segítő szakemberekkel

Az óvoda pszichológusa szakmai segítséget nyújt a nevelési problémák kezelésében.

A logopédus elvégzi a gyermekek szűrését, és az arra rászorulók beszédjavítását.

Utazó gyógypedagógus szakmai segítséget nyújt a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésében.

Gyermekorvos, fogorvos, védőnő figyelemmel kísérik a gyermekek egészséges fejlődését, rendszeresen szűrővizsgálatot végeznek. A védőnő segítséget nyújt a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek kiszűrésében, megfelelő ellátásban, szakszolgálatokhoz irányításában.

BÁRKA. Kőbányai Humánszolgáltató Központ

Segítséget nyújt, a rászoruló családok támogatásához, a krízis helyzetekben problémáik megoldásához.
Segítséget nyújt az óvodánk gyermekvédelmi eseteinek megoldásában. Saját segítő szakemberei is részt vesznek a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztésében.

Kapcsolattartás a közművelődési intézményekkel

Kőrösi Csoma Sándor Kőbányai Kulturális Központtól rendszeresen tájékoztatást kapunk a gyermekeknek, családoknak szóló rendezvényekről, tanfolyamokról.

Részt veszünk az óvodás korosztálynak szóló rendezvényeken: színház, hangverseny, kiállítás.

A Fővárosi Szabó Ervin könyvtár lakótelepünkön működő fiókkönyvtárát rendszeresen látogatjuk óvodásainkkal.

Kapcsolttartás nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel

A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvoda kapcsolatot tart az érintett nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot tart fenn.

IV.3. Inklúzió, differenciálás

Az Alapító Okirat szerint óvodánk az alábbi sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, fejlesztését látja el:

a.) integráltan nevelhető, gyengénlátó és/vagy autista sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása.

b.) Megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő, integráltan nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása.

Az óvodáskorú kiemelt figyelmet igénylő gyermekek speciális fejlesztése

Az óvodáskort elérő gyermekeket a Gyengénlátók Általános Iskolája Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény a Látásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ és a Fővárosi 3. számú Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ által kiállított és megküldött szakértői vélemény alapján veszi gondozásba. Az egyéni fejlesztés módszertani intézményben történhet a szülővel egyeztetett időpontban és gyakorisággal.

Alapelvek:

Az óvoda minden munkatársa, elfogadó, toleráns, empatikus, hiteles érzelmileg azonosul az integrációval, természetesnek tekinti a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, fejlesztését óvodánkban.

A gyermekek alapvető joga, hogy sajátos szükségleteinek, állapotuknak megfelelő segítséget kapjanak differenciáltan, készségeik, képességeik kibontakoztatásához, személyiségük védelméhez, fejlesztéséhez a gyermek fejlődési üteméhez igazodva.

A gyermekek képességstruktúrája a különböző területeken, más-más szinten állhat, e szintek ismerete képezi az egyéni bánásmód, differenciálás, a feladatorientált fejlesztés alapjait.

Az együttnevelés mindennapi megvalósulásának és a gyermek eredményes fejlesztésének legfőbb feltétele az óvodapedagógus a gyógypedagógus és a szülő együttműködése.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek annyi segítséget kell nyújtani, ami az optimális fejlődéséhez szükséges.

Figyelembe kell venni a fejlesztés során a gyermekek terhelhetőségét.

Az óvodapedagógus rendelkezzen kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrációjához szükséges magas szintű pedagógiai, pszichológiai ismerettel.

Cél:

Gyermekeink sikeres társadalmi integrációjának megalapozása.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek tervszerű, differenciált fejlesztése, fokról fokra magasabb fejlettségi szintre juttatása, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettség elérése, a gyermekek egyéni képességeinek megfelelően.

Az autista gyermek szociális, kommunikációs készségeinek célzott fejlesztése

Az óvodapedagógus feladata:

- Jelezze a fejlesztőpedagógusnak, pszichológusnak, logopédusnak, a gyermek bármely életkorában észlelt részképesség elmaradásra utaló jeleket, figyelem és viselkedészavarokat, megkésett beszédfejlődést.
- Jelezze a kiemelkedő képességekkel rendelkező gyermekeket a fejlesztőpedagógusnak.
- Támogassa a szülő és a fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus közötti jó kapcsolat kialakítását, segítse elő az együttműködést és a hátrányok csökkentését.
- Tájékozódjon a gyermek fejlődéséről, és a fejlesztőpedagógus javaslatai alapján tervezze meg a csoportban az egyéni fejlesztésüket.
- Az óvodapedagógus és a dajka működjön együtt a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek szüleivel.
- Teremtsen befogadó, stabil, biztonságos, szeretetteljes környezetet, alkalmazza az inkluzív pedagógiai módszereket.
- A befogadó, integráló csoportban az óvodapedagógus rendelkezzen megfelelő alapismeretekkel.
- Ismerje meg a gyermekről készült orvosi, pszichológusi, gyógypedagógiai szakvéleményt, a gyermek élettörténetét.
- Differenciált fejlesztéssel igazodjon a z életkori sajátosságokhoz és a gyermek fejlettségi szintjéhez, ezt a csoportnaplóban és a személyiséglapon dokumentálja.
- A nevelési tervet, a csoport szokás-szabályrendszerét a kiemelt figyelmet igénylő gyermek igényeinek figyelembevételével készítse el.

Az óvodapedagógus feladata a gyengénlátó gyermek nevelése során:

- A gyengénlátó gyermek gondolkodás- és beszédfejlődését a látásos élmények hiányossága jelentősen befolyásolja, ezért különösen fontos a környezet vizuális megismertetése: a nagymozgás, finommotorika fejlesztése a mozgáskoordináció, a mozgásbiztonság, térbeli tájékozódás a látás felhasználásával.
- Az érzékelés egyéb területeinek fejlesztése (hallási figyelem és megkülönböztető képesség, tapintás) Segítse a gyermek közösséghez való alkalmazkodását.
- A gyermek differenciált, egyéni fejlesztését a gyógypedagógus által elkészített egyéni fejlesztési terv alapján végezze.
- A csoportszoba, és a közösen használt helyiségek berendezésénél vegye figyelembe a gyengénlátó gyermek igényeit.
- A gyengénlátó gyermekkel kapcsolatban különösen fontos feladat az önkiszolgálás megtanítása, a tárgyak és helyük megismertetése, a rendszeretet, a higiéné, különösen a szem és a kéz tisztán tartása.
- Vegye figyelembe a gyengénlátó gyermek fizikai terhelhetőségének korlátait, különös tekintettel az adott szembetegségre.
- Alkalmazzon helyi megvilágítást, ha szükséges.
- Segítse, a részvételt a közös játékban, a közösséghez való alkalmazkodást, a viselkedési formák megtanulását és gyakorlását segítse a közösség előtti szereplést.

Az óvodapedagógus feladata az autista, autisztikus gyermekek nevelése, fejlesztése során:

- Speciális, egyénre szabott, támogató környezet és eszközrendszer tervezése, kialakítása.
- Nyugodt, ingerszegény tér, „kuckó" kialakítása.
- A szokás-szabályrendszer együttes kialakítása, eszközök, játékeszközök állandó helyének biztosítása.
- A környezet és a vizuális segédeszközök használatának egyénre szabott tanítása.
- Speciális eszközrendszer fejlesztése, bővítése a gyermek fejlődésével párhuzamosan.

Az óvodavezető feladata:

Rendszeres kapcsolatot tart a Fővárosi 3. sz. Tanulási képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központtal, az autista, autisztikus gyermekek szüleivel, gyógypedagógusával, megfelelő intézményekkel, szakemberekkel.

A gyógypedagógus – utazó gyógypedagógus feladatai:

- Ismerkedjen meg a fogadó környezettel, óvodapedagógusokkal, segítse a diagnózis értelmezését, figyelemmel kíséri a gyermek haladását.
- Közvetlenül foglalkozzon a gyermekkel, elsősorban olyan területeken, amely csak az ő szaktudásával oldható meg.
- Speciális, egyénre szabott fejlesztést, terápiát alkalmazzon.
- Készítsen egyéni fejlesztési tervet az óvodapedagógus részére.
- Nyújtson segítséget a speciális eszközök kiválasztásához.
- Tartson kapcsolatot a szülőkkel, a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával, és az illetékes Szakértői és Rehabilitáció Bizottsággal.

Fejlesztőpedagógus feladatai:

- Részképesség-, figyelem-, viselkedészavarokkal, későbbi tanulási tevékenységet megalapozó képességek zavaraival küzdő gyerekek kiszűrése, aktuális fejlettségi szintjének meghatározása, logopédussal, pszichológussal együttműködve.
- A kiszűrt gyermekek fejlődési körülményeinek részletes megismerése az óvodapedagógussal és a szülőkkel.
- Végezzen megfigyelést az adott gyermekcsoportban, ismerje meg a gyermeket a megszokott környezetében.
- Végezzen diagnosztikus méréseket (minden 5. életévet betöltött gyermeknél MSSST teszt, illetve végzettségének megfelelően különböző vizsgálatok elvégzése).
- Szülőket tájékoztatassa a mérések eredményeiről, a gyermekek fejlődéséről. (fogadóóra).
- Készítsen egyénre szabott képességfejlesztési tervet, dokumentálja a gyermekek fejlődését.

- A foglalkozások időrendjét egyeztetesse az óvodapedagógusokkal, logopédussal, pszichológussal, alkalmazkodva a csoportok életrendjéhez.
- A kiszűrt gyermeket fejlessze egyéni, illetve mikrocsoportos formában.
- Pozitív érzelmi kapcsolatot alakítson ki a gyermekkel.
- Tartson folyamatos kapcsolatot a szülőkkel, óvodapedagógusokkal, az intézmény vezetőjével, logopédussal, pszichológussal.
- Szükség esetén vegye fel és tartsa a kapcsolatot a különböző szakemberekkel, és intézmények képviselőivel.
- Nyújtson segítséget az óvodapedagógusoknak és a szülőknek a beiskolázás optimális időpontjának a meghatározásában, a gyermek számára legmegfelelőbb iskolatípus kiválasztásában.
- Tájékoztassa az óvodapedagógusokat a gyermek fejlődéséről, nyújtson segítséget a gyermekek csoporton belüli fejlesztéséhez.
- Végezzen kontroll vizsgálatokat.

Logopédus feladatai:

- Szűrővizsgálatot végez középső és nagycsoportokban.
- Megtervezi a gyermek egyéni fejlesztési tervét, a terápia menetét.
- Megkezdi az egyéni és mikrocsoportos fejlesztést.
- Fejleszti a beszédértést, beszéd produkciót, a gyermek passzív, és az aktív szókincsét.
- Kialakítja a magánhangzók, és mássalhangzók helyes artikulációját.
- Fejleszti a hallási figyelmet, verbális emlékezetet.
- Alakítja a helyes mondatalkotást.
- Javaslatokat tesz az óvodapedagógusoknak, a gyermekek csoportos fejlesztéséhez.
- Szükség esetén, a megfelelő szakemberekhez (fül-orr-gégészhez, stb…) irányítja a gyermeket.
- Együttműködik a fejlesztőpedagógussal, pszichológussal.
- Kapcsolatot tart óvodapedagógusokkal, tájékoztatja a szülőket gyermekeik fejlődéséről, és együttműködésüket kéri.
- Képességzavarok prevencióját, korrekcióját egyéni, illetve mikrocsoportos formában végzi.
- Rendszeres fejlesztő tevékenységével biztosítja az esélyegyenlőséget.

Pszichológus feladatai:

- Az óvodapedagógusi, logopédusi, fejlesztőpedagógusi, vagy szülői kérésre, a gyermekek egyéni, érzelmi- magatartási, értelmi vizsgálata.
- Konzultáció a gyermekkel foglalkozó szakemberekkel. (óvodavezető, óvodapedagógus, fejlesztőpedagógus, logopédus).
- Szükség esetén további vizsgálatokra irányítás.
- Egyéni, illetve mikrocsoportos, formában megfigyeléseket végez.
- Szülői értekezleteken való részvétel igény szerint. (MSSST szűrések, iskolaérettség).
- Iskolaérettségi vizsgálatok előkészítése, iskolaválasztásban segítségnyújtás, folyamatos konzultáció a szülőkkel, és a szakemberekkel.
- Rendszeres hospitálások a csoportokban.

A fejlődés várható eredménye:

A fejlődés, várható eredményét a kiemelt figyelmet igénylő gyermek mentális képességei, és a fejlődési üteme határozza meg.

Saját magához mérten fejlődés a különböző képesség-területeken.

A szükséges eszközök felsorolása:

Stabil állapotú, sérülésmentes bútorok.

Támogató, felhívó jellegű jelzések alkalmazása. (Széken, asztalon, tisztálkodási eszközein, ruháin, személyes játékain. Korláton, első utolsó lépcsőfok, ajtókeretek, küszöbök csoportszobában, asztal, szék, játékpolc széle;…).

Sima, vagy érdes tapintású felületű tornaeszközök

Ayres hintakészlet, egyensúlyozó eszközök

Hangszerek, ritmushangszerek, magnetofon, Cd lejátszó, klasszikus, és népzenei műveket tartalmazó hanghordozók.

Tornapad, (nagy –kicsi) zsámoly, ugrószekrény, bordásfal, tornaszőnyeg.

Greiswald készlet kiegészítőkkel, tornakarika, (nagy-kicsi), tornabot, babzsák, kendő, szalag, csörgő labda.

Medicin labda, mini kosárlabda, marok labda, szivacslabda, különféle nagyságú, felületű, és súlyú labdák, léglabda.

Kiegészítő tornakészlet, rugalmas tornalap, body - roll hengerek, gumiszalag, tenyér-talp készlet, súlymellény.

Életkoruknak megfelelő vizuális eszközök.

Speciális, fejlesztő játékok az autista gyermekek számára: folyamatok jelzését, tevékenységeket ábrázoló képkártyák, memória játékok, puzzle kirakók.

V. Az óvodai élet tevékenységi formái, és az óvodapedagógus feladatai

V.1. Játék

Az óvodáskorú gyermek legfontosabb, és legfejlesztőbb tevékenysége a játék, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesítése.
A szabad játék során a gyermek, játék közben fedezi fel, ismeri meg környezetét, felismeri önmaga lehetőségeit, korlátait, miközben kielégíti felfedező hajlamát, kíváncsiságát, tevékenységi vágyát.

A napirendünkben folyamatos játékidőt biztosítunk. Lehetőséget teremtünk a gazdag, sokszínű szabad játéktevékenységre, amely segíti a gyermeki személyiség sokoldalú és harmonikus fejlődését.

Módszertani alapelvek:
A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Az óvodapedagógus:

- vegye figyelembe, hogy a kisgyermek elemi, pszichikus szükséglete a játék.
- vegye figyelembe a fejlődés egyedi sajátosságait, a gyermekek fejlettségének különböző szintjét.
- biztosítsa a gyermek állapotához igazított megfelelő biztonságos mozgás, és élettér kialakítását, szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét.
- törekedjen arra, hogy jelenlétével bevonható társ maradjon a gyermekek számára, magatartása játéktámogató legyen, a játékfolyamat elakadásakor,
- ötleteivel lendítse tovább a játékot.

Cél:

Az örömteli szabad játéktevékenység során, az intellektuális, mozgásos, szociális tapasztalatok, élmények többszöri átélésével a gyermekek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása.

A játéktevékenység minél gazdagabb biztosítása, pedagógiai szakértelemmel történő támogatása annak érdekében, hogy biztosítsuk a személyiség sokoldalú és harmonikus fejlődésének lehetőségeit.

Az óvodapedagógus feladata:

- Tudatos jelenlétével, biztosítsa a játékhoz a nyugodt légkört, segítse a közös játék kibontakozását.
- Alakítson ki állandó és ideiglenes játszóhelyeket.
- Ösztönözze a gyermekeket a játék közben adódó konfliktusaik önálló megoldására.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek játékba integrálásához tervezze meg a speciális feladatokat.

- Biztosítson a nap minden szakában lehetőleg összefüggő időt, változatos, megfelelő eszközöket a gyermekek játékához, melyek segítik az elmélyült játék kialakulását, motiváló, fejlesztő hatást gyakorolnak a gyermekek játékára.
- A gyermekek élményeire építve segítse kibontakozni, és gazdagítani a játékot.
- A szokások- szabályok alakításával, betartásával ösztönözze a gyermekeket, a játékeszközök, megfelelő használatára, és megóvására.
- A kiemelkedő adottságokkal, képességekkel rendelkező gyermekek érdeklődésének megfelelően bővítse a játéklehetőségeket.
- Biztosítsa a gyermeki tevékenységek biztonságos feltételeit, betartja, és betartatja a balesetvédelmi szabályokat.

A játékhoz szükséges eszközök felsorolása:

Látássérült gyermekeknek speciális eszközök

Bábok, jelmezek, fejdíszek

Valóság tárgyainak, jelenségeinek kicsinyített eszközei

Építőjátékok, konstrukciós játékok, homokozó játékok

Fejlesztőjátékok, társasjátékok

Mozgásos játékok, mozgásfejlesztő eszközök

Udvari játékok, mászókák

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- Megértik és elfogadják játszótársaik elgondolását, alkalmazkodnak a játék szabályaihoz.
- Önállóak a játék előzetes, közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerek, és eszközök megválasztásában.
- A barkácsoláskor létrehozott eszközt felhasználják játékukban, és a dramatizáláshoz.
- Konstruáló játékokból bonyolultabb alkotásokat készítenek.
- Játékhelyzetekben újra alkotják a felnőttek tevékenységét.
- Kedves játékszereiket is át tudják adni.
- Szívesen báboznak, dramatizálnak.
- Szívesen vesznek részt a szabályjátékokban, játékukat egészséges versengés jellemzi: vereségeiket, győzelmeiket elfogadják.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek aktívan bekapcsolódnak társaik játéktevékenységébe.

V.2.Verselés, mesélés

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre, mesélésre. A mese, a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítője.

A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.

A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Módszertani alapelvek:

Az irodalmi nevelésben az értékközvetítés az elsődleges szempont.

Az irodalmi anyag összeállításánál elsősorban a magyar gyermekköltészet, és népköltészet értékeiből merítünk.

Cél:

A gyermekek örömmel hallgassanak értékes népi és klasszikus, modern mesét, verset, elbeszéléseket.

Alakuljon irodalmi érdeklődésük és fejlődjön ízlésviláguk.

Örömmel vegyenek részt, mesék versek felidézésében, újraalkotásában, dramatizálásban, bábozásban.

Irodalmi tapasztalataikat alkalmazzák konfliktusaik megoldására, indulataik kezelésére, Szorongásaik, félelmeik oldódjanak.

Az óvodapedagógus feladata:

- Oldott légkört és együttlétet biztosítson az irodalmi élmény befogadására.
- Teremtsen lehetőséget az irodalmi élmény újra átéléséhez, idő, hely, eszköz biztosításával.
- Az irodalmi anyag válogatásánál, tervezésénél vegye figyelembe a gyermekek életkori sajátosságait.
- Hívja fel a szülők figyelmét arra, hogy az otthoni mesélés, a személyes kapcsolat, a gyermek számára érzelmi biztonságot nyújt, a mese a gyermek értelmi fejlődésének és fejlesztésének egyik fontos segítője.
- Teremtsen lehetőséget a gyermekek önálló szöveg- és mesemondásához.
- Adjon lehetőséget arra, hogy a gyermekek otthoni könyveiket behozhassák.
- Segítse elő, hogy megfelelő eszközökkel (bábok, dramatizáláshoz szükséges eszközök) el is játszhassák a gyermekek a megismert meséket.
- Segítse elő az irodalmi élmények feldolgozását különböző eszközök, anyagok, barkácsolási lehetőségek biztosításával.
- Az óvodapedagógus hívja fel szülők figyelmét a közös családi, kulturális programok és élmények, jelentőségére.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek érdeklődésének megfelelően bővítse ismereteiket.
- A gyengén látó gyermekeknek tervezze meg a speciális feladatokat.
- A gyengén látó gyermekeknél helyezzen hangsúlyt a verbális rögzítésre, szókincsbővítésre.
- Adjon lehetőséget arra, hogy a gyengén látó gyermek minél több érzékszervével ismerkedjen, az őt körülvevő tárgyakkal, eszközökkel.
- A kiemelkedő adottságokkal, képességekkel rendelkező gyermekek érdeklődésének megfelelően bővítse ismereteiket, differenciált tevékenységeket tervezzen számukra.
- Biztosítsa a gyermeki tevékenységek biztonságos feltételeit, betartja, és betartatja a balesetvédelmi szabályokat.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- A gyermek mondókázik, verset, mesét mond.
- A gyermek saját vers- és mesealkotása annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.
- Érdeklődéssel hallgatja a hosszabb történeteket, átéli a hallott versek, mesék hangulatát.
- Képes a folytatásos mesék történetét megjegyezni, követni azok cselekményét.
- Kedvenc mesehőseit megjeleníti bábozással, mesedramatizálással.

- Gazdagodik szókincse, pontosan felidézi az ismert mesék hosszabb, rövidebb részleteit, érdekes szófordulatait, kifejezéseit.
- Igényévé válik a vers, és mesehallgatás, a könyvek nézegetése, beszélgetés a könyvben látottakról.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek bekapcsolódnak a tevékenységekbe, saját képességei szerint tevékenykedik társaival, önmagához képest fejlődik a különböző képesség-területeken.

A neveléshez szükséges eszközök felsorolása:

Gyengén látó gyermekeknek speciális eszközök
Mesekönyvek, leporellók
Diavetítők, diafilmek
Magnetofon, CD lejátszó, hanghordozók
Dramatizáláshoz szükséges eszközök: bábok, különféle bábok, kellékek.

V.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. A népdalok éneklése, hallgatása a gyermek-, néptáncok, és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését, a zenei anyanyelv kialakulását.

Módszertani alapelvek:

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

A zenei nevelés fogékonnyá teszi a gyermeket a szép befogadására, formálja zenei ízlését, magatartását, kihat az egész személyiségére.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek óvodai nevelésében külön hangsúlyt kap a zenei nevelés.

A hallás- és ritmusfejlesztő játékok transzferhatásuknál fogva más készségeket is fejlesztenek: fejlődik mozgás- és tájékozódási készség, a kommunikáció, a szabálytudat, az emlékezet, az egész személyiség.

Cél:

A zenei anyanyelv megalapozása a közös éneklés, közös énekes játék, mozgás, tánc örömének megéreztetése, a zenei képességek, zenei ízlés esztétikai fogékonyság kibontakoztatása.

A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal, és zenei készségfejlesztő játékokkal. A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének.

Az óvodapedagógus feladata:

- Tervezze meg, a gyermekek zenei nevelését a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni képességeinek figyelembe vételével, biztosítsa a zenei nevelés feltételeit: megfelelő helyet, időt, eszközt, nyugodt légkört, a zenei élmények szabadon való újrajátszását, átélését.
- A kiemelkedő adottságokkal, képességekkel, rendelkező gyermekek érdeklődésének megfelelően bővítse ismereteiket.
- A zenehallgatási anyagmegválasztásánál az óvodapedagógus vegye figyelembe a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.
- Fejlessze a gyermekek zenei hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét, játékos zenei alkotókedvét.
- Teremtsen lehetőséget az örömteli közös zenei tevékenységre: éneklésre, az énekes népi játékra, táncra, játékos mozgásra, együttzenélésre, zenehallgatásra az énekelgetés, mondókázás hangulatossá tételével, pozitív érzelmek kialakításával.
- Ösztönözze a gyermekeket a közös zenei tevékenységbe való bekapcsolódásra.
- A kiemelkedő adottságokkal, képességekkel rendelkező gyermekek érdeklődésének megfelelően bővítse ismereteiket, differenciált tevékenységeket tervezzen számukra.
- Fokozott differenciált fejlesztéssel teremtse meg a lehetőséget, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek a maguk ütemében, képességeik szerint a fejlettségüknek megfelelően bontakozhassanak ki.
- Biztosítsa, a gyermeki tevékenységek biztonságos feltételeit, betartja, és betartatja a balesetvédelmi szabályokat.

A fejlődés várható eredményei:

- Ismer 18 - 20 népi dalos játékot, 2-3 műdalt, 10-12 mondókát, 6-7- alkalmi dalt.
- Az óvodapedagógus indításával megközelítően tisztán, és jó tempótartással énekel, mondókázik.
- Felismeri a halk-hangos, gyors- lassú közötti különbségeket és képes azok összekapcsolására.
- Magas – mély hangokat megkülönböztet, megmutatja térben.
- Az ismert dalokat felismeri kezdő, vagy belső motívum dúdolásáról, vagy hangszerről.
- Zörejeket és társai hangját felismeri.

- A természet és a környezet hangjainak irányát és távolságát felismeri. Hosszabb terjedelmű dalokat meghallgat.
- Kiemeli dalok, mondókák ritmusát és ritmusról felismeri azokat. Képes társaival térformákat alakítani.
- Különböző mozgásokat, és táncmozdulatokat társaival együtt, egyöntetűen végzi.
- Érzi az egyenletes lüktetés és a ritmus közti különbséget.
- Képes az ütő-, és ritmushangszerek használatára mondókázás, és éneklés során.
- Kitalál dallamfordulatokat, motívumok hangsúlyát kiemeli változatos módon.
- Ritmus és dallamvisszhangot játszik. Képes zenei kérdés- felelet, játék kitalálására, (motívumonként, mondókára dallamot, dalra saját szöveget kitalálni).
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek bekapcsolódnak az éneklésbe-zenélésbe, a mozgásos tevékenységekbe, önmagához képest fejlődik a különböző képesség-területeken.
- A kiemelkedő adottságokkal, képességekkel rendelkező gyermek érdeklődésének megfelelően sajátít el ismereteket.

Az ének, zene, énekes játék, gyermektánchoz szükséges eszközök felsorolása:

Gyengénlátó gyermekeknek speciális eszközök

Zenei hangszerek: ritmusbot, csörgő- torna- ritmusdob, triangulum, metallofon, szoprán- alt furulya, csengősor, kasztanyetta, cintányér, hangsíp, terméshangszerek, csörgőág, körtemuzsika, köcsögduda, gyopisíp, doromb, bambusz szélcsengő, rézcsengő, dallamdob, agogó nyeles fadob, csettegő, állványos hangsor, béka, reszelő (faütő hangszer),

Dalos játékokhoz kellékek.

Magnetofon, Cd lejátszó, klasszikus, és népzenei műveket tartalmazó hanghordozók.

V.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín

képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

Módszertani alapelvek:

A rajzolás, mintázás, kézimunka során, elsődleges a tevékenység, a gyermeki alkotószabadság.

Fontos, a gyermek egyéni sajátosságainak, fejlettségi szintjének figyelembevétele.

Folyamatosan a gyermekek élményeire, tapasztalataira, kreativitására építünk, a képi gondolkodás alakítása során.

A gyengénlátó gyermekek számára a vizuális nevelés, a látásos képességek tudatos fejlesztése központi szerepű, a megfelelő ingerek biztosítása, a játékos, motivált gyakorlás elmaradhatatlan.

Cél:

A gyermekekben az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására.

A gyermekek élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése.

A gyermekek tér- forma-szín képzetének gazdagítása, képi gondolkodásuk fejlesztése, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottság és igényességük alakítása.

A gyermekek megismertetése népművészet díszítő elemeivel.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tervezze, ismertesse meg a gyermekeket, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, építés, képalakítás, mintázás, kézimunka alapelemeivel és eljárásaival, és az ahhoz szükséges eszközök használatával.
- Biztosítson egész nap folyamán teret, időt, lehetőséget, eszközöket, a vizuális tevékenységekhez, tegye vonzóvá a tevékenységet.
- Alakítsa esztétikusan a gyermekek környezetét.
- Teremtsen lehetőséget műalkotások megismerésére.
- Tervezze, és ismertesse meg, a vizuális tevékenységekhez, kapcsolódó szokásokat, szabályokat.

- A szülők figyelmét hívja fel arra, hogy a gyermeke alkotásait becsülje meg, és otthon is adjon lehetőséget rajzolásra, mintázásra, festésre, építésre képalkotásra és kézimunkára.
- Fokozott differenciált fejlesztéssel teremtse meg a lehetőséget, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek a maguk ütemében, képességeik szerint a fejlődjenek, alkothassanak.
- Gyengénlátó gyermekeknél helyezzen hangsúlyt a verbális rögzítésre, szókincsbővítésre.
- Adjon lehetőséget arra, hogy a gyengénlátó gyermek minél több érzékszervével ismerkedjen, az őt körülvevő tárgyakkal, eszközökkel.
- A kiemelkedő adottságokkal, képességekkel rendelkező gyermekek érdeklődésének megfelelően bővítse ismereteiket, differenciált tevékenységeket tervezzen számukra.
- A tevékenységek során betartja, és betartatja a balesetvédelmi szabályokat.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- A gyermekek alkalmazzák a megismert alaptechnikákat, eszközöket, eljárásokat.
- Változatosan, kreatívan alakítják a teret, díszítenek.
- Képalakításban törekszenek a tér kihasználására, térbeli viszonyokat felismerik.
- Élményeiket elképzeléseiket, változatos módon, és eszközökkel jelenítik meg.
- Ismerik a színeket, színárnyalatokat, alkotásaikat szín gazdagság jellemzi.
- Emberábrázolásaikban megjelennek a testrészek, részformák, az egyszerűbb mozdulatok.
- Felnőtt segítségével képesek kiegészítő kellékeket készíteni játékaikhoz.
- Szívesen nézegetnek népi, és műalkotásokat.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek saját képességeik szerint tevékenykednek, önmagukhoz képest fejlődnek.

Rajzolás, mintázás, festés, kézimunka eszközök felsorolása:

Látássérült gyermekeknek speciális eszközök.
Jó minőségű ecsetek, festékek, gyurmák, agyag, gipsz.
Ollók, ceruzák, hegyező, ragasztók, kréták, zsírkréták, erős nyomatékú rajzeszközök.
Különböző méretű, színű és minőségű papírok.
Fonalak, cérnák, textíliák stb. különféle természetes anyagok,
barkácsoló eszközök: tűzőgép, lyukasztó, fúró, tapétavágó kés,
drótok, kapcsok, varró-, merkelő tű, hurkapálca, szövőkeret, damil,
szerszámok, gipszkiöntő formák, ragasztópisztoly stb.

V.5. Mozgás

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni.

Minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk rendszeres egészségfejlesztő testmozgásra, az egészséges életmódot erősítő, egyéb tevékenységekre, a teremben, és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán, vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján, az - egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve.

Módszertani alapelvek:

A mozgásfejlesztésnek, a test és lélek harmóniájának megőrzésében kiemelt szerepe van.

A mozgás kedvező hatással van az óvodáskorú gyermek értelmi képességeinek fejlődésére.

Fontos a gyermekek egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének, testi képességeinek figyelembevétele.

A mozgások, mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, egészséges életmódra nevelés hatásait.

A gyermekek egészség megőrzésében, megóvásában a preventív célú láb- és tartásjavító tornának jelentős szerepe van.

Fontos a mozgás és a pihenés egyensúlyának megteremtése.

A mozgásos tevékenységek hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás - fejlődésére.

Cél:
A gyermekek testi képességeinek fejlesztése, sajátos képességeinek kibontakoztatása, sokoldalú, harmonikus fejlesztése, egészségének megőrzése,

megóvása, rendszeres, változatos mozgástevékenységekkel, mozgásprogrammal, speciális eszközökkel.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tervezze, és szervezze meg az irányított mozgásos tevékenységeket, mindennapos testmozgást, a láb- tartásjavító tornát.
- A komplex testmozgásokat építse be az óvodai élet egyéb tevékenységeibe.
- Kínáljon mozgáslehetőséget a teljes napi tevékenységek folyamán: sport, mozgásprogramok.
- Törekedjen, a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
- Készítse fel, a gyermekeket a sportprogramokra.
- Hívja fel a szülők figyelmét a rendszeres, szabad levegőn való mozgás fontosságára.
- A gyengén látó gyermekkel ismertesse meg a játékra kijelölt helyszínt, adjon jól látható támpontokat.
- A gyengén látó gyermeknek annyi segítséget nyújtson amennyi az önálló feladatvégzéshez szükséges a mozgásos tevékenységek során.
- A kiemelkedő adottságokkal, képességekkel rendelkező gyermekek érdeklődésének megfelelően bővítse ismereteiket, differenciált feladatokat tervezzen számukra.
- Biztosítsa, a gyermeki tevékenységek biztonságos feltételeit, betartja, és betartatja a balesetvédelmi szabályokat.

A fejődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- A gyermek örömmel mozog, mozgása gyors, összerendezett. Biztonsággal tájékozódik a térben.
- Képes mozgásos versenyjátékokat játszani, megérti az egyszerű vezényszavakat, a szabályokat betartja.
- Jár, kis és nagy lépésekkel, különböző irányokba fordulással, változó szélességű sávok, útvonalak között, tárgyak megkerülésével, átlépésével, tartásával.
- Különböző tempóban fut, képes irányváltoztatásra, tárgyak átlépésére, átugrására.
- Képes szabályok szerinti ugróiskolázásra, távol- mélyugrásra, magasugrásra.
- A természetes támaszgyakorlatokat - csúszás, kúszás, mászás- különböző tempóban, változó szélességű és alakú helyen, tárgyakon, azok megkerülésével végzi.
- Képes sokoldalúan, változatos módon egyensúlyozni.
- Változatos körülmények között biztonsággal labdázik, társakkal játszik, célba dob.
- A különböző fogásmódokat biztonsággal alkalmazza, függő szeren biztonsággal képes testét lendületbe hozni, forogni, a lendület nagyságát növelni, és csökkenteni.
- A gyengén látó gyermek bekapcsolódik mozgásos tevékenységekbe, saját képességei szerint mozog, tevékenykedik társaival, önmagához képest fejlődik a különböző képesség-területeken.

A mozgás, testi neveléshez szükséges eszközök felsorolása:

Gyengénlátó gyermekeknek speciális eszközök.
Tornapad, (nagy –kicsi) zsámoly, ugrószekrény.
Bordásfal, tornaszőnyeg.
Greiswald készlet kiegészítőkkel.
Tornakarika, (nagy-kicsi), tornabot.
Babzsák, kendő, szalag, csörgő labda.
Medicin labda, mini kosárlabda, marok labda, szivacslabda, labdapumpa
Különféle nagyságú, felületű, és súlyú labdák.
Magasugró készlet, húzókötél, körkötél, mászókötél.
Kiegészítő tornakészlet, rugalmas tornalap.
Billenő rácshinták, body - roll hengerek, gumiszalag, tenyér-talp készlet, stopperóra.

V.6. Külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

Módszertani alapelvek:

A gyermek közvetlen tapasztalatszerzéssel, tevékenység közben ismeri meg a világot és környezetét.
A környezettudatos magatartás kialakulásához a felnőttek modell szerepe kiemelt fontosságú.
A környezeti tapasztalati szerzés során a gyermek matematikai tapasztalatokhoz is jut.
A gyermek gondolkodásának fejlődéséhez szükséges az elegendő idő a szemlélődésre, vizsgálódásra, elmélyülésre.
A szülőföld iránti szeretet megalapozásához fontos, a néphagyományok és a helyi hagyományok, szokások természeti és társadalmi környezeti értékek megismertetése, megszerettetése.
A gyermekek egyéni sajátosságait, fejlődési ütemét a tapasztalatszerzés a

tapasztalatok feldolgozása során.
Az esztétikus, szép környezet érték, megóvása, védelme fontos.

Cél:
A szűkebb és tágabb környezet felfedezése során, a gyermek pozitív érzelmi viszonyának alakítása a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt (környezet kultúra alapozása)
A gyermekek biztonsággal igazodjanak el a környezetükben.
Szerezzenek matematikai tapasztalatokat (mennyiségi, alaki, nagyságbeli, téri és síkbeli viszonyok)
A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jusson, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.
- Alakítsa, és alapozza meg a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásait.
- Vegye figyelembe a gyermekek egyéni sajátosságait, fejlődési ütemét a tapasztalatszerzés a tapasztalatok feldolgozása során. a gyermekek egyéni sajátosságait, fejlődési ütemét a tapasztalatszerzés, a tapasztalatok feldolgozása során.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknek tervezze meg a speciális tevékenységeket a tapasztalatszerzéshez.
- A kiemelkedő adottságokkal, képességekkel rendelkező gyermekek érdeklődésének megfelelően bővítse ismereteiket, differenciált tevékenységeket tervezzen számukra.
- Segítse a gyermekek biztonságos eligazodását környezetükben - szerezzenek matematikai tapasztalatokat (mennyiségi, alaki, nagyságbeli, téri és síkbeli).
- Törekedjen a szülőföld iránti szeretet megalapozására, a szülőföldhöz kapcsolódó pozitív érzelmi viszony kialakítására.
- Ismertesse meg a közvetlen és tágabb természeti – társadalmi környezetet, kínáljon olyan lehetőségeket, ahol a gyermekek átélhetik a felfedezés örömét.
- Környezeti tapasztalatszerzés során ösztönözze a gyermekeket az önálló véleményalkotásra, problémamegoldásra.

- Ünnepelje meg a gyermekekkel a hagyományos társadalmi és természeti ünnepeket, jeles napokat.
- Folyamatosan szervezzen szelektív hulladékgyűjtést (műanyag, papír), hívja fel a szülők figyelmét ennek jelentős szerepére a környezet védelmére nevelésben.
- Hívja fel, a szülők figyelmét a közös családi élmény-, és változatos tapasztalatszerzés jelentőségére.
- Ismertesse meg a tűzvédelmi-, elsősegély-nyújtási, katasztrófavédelmi, dohányzás-, alkohol-, drog prevenciós ismereteket, szabályokat.
- Játéktevékenységek során, győződjünk meg róla, hogy a gyermekek elsajátították az ismereteket.
- Biztosítsa a gyermeki tevékenységek biztonságos feltételeit: betartja, és betartatja, a balesetvédelmi szabályokat.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- A gyermek ismeri szülei és saját nevét, tudja, hogy ki tartozik a családhoz,
  - Ismeri lakcímét, szülei foglalkozását.
  - Ismeri a közlekedési eszközöket.
  -Eligazodik az óvoda közvetlen környezetében.
- Megnevezi a színeket, színárnyalatokat.
- Alkalmazza a megismert közlekedési szabályokat, felnőtt irányításával.
- Tárgyakat, jelenségeket összehasonlít, alapvető összefüggéseket felismer.
- Ismeri a testrészeket.
- Ismeri, megkóstolja az egészséges ételeket.
- Felismeri a napszakokat, ismeri az évszakok jellemzőit, különbséget tesz az évszakok között.
- Ismeretei vannak a szelektív hulladékgyűjtésről.
- Ismeri az orvos gyógyító munkáját.
- Ismeretei vannak, a növények, állatok fejlődéséről és az időjárásról, és azok összefüggéseiről.
- Felnőtt irányításával részt vesz a társadalmi és természeti ünnepekben.
- Jól ismert tulajdonságok szerint képes válogatásra, rendezésre.
- Mennyiségeket önállóan becsül, és segítséggel mér és összemér.
- Ismeri és képes alkalmazni a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát.
- Ismeretei vannak a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokról.
- Matematikai tapasztalatait elmondja, kérdéseit megfogalmazza.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni képességeikhez mérten részt vesznek a közös tevékenységekben, ismereteket sajátítanak el.

A környezeti neveléshez szükséges eszközök felsorolása:

Gyengénlátó gyermekeknek speciális eszközök.
A gyermekek tevékenységéhez használt minden eszköz: csipesz, kések, ollók, vágódeszkák, különféle méretű, anyagú kosarak, tálak, szerszámok stb.
Kerti szerszámok, a gyermekek méreteihez igazodva
Elektromos főzőlap, aszalógép, szőlő- és gyümölcsprés, viaszmelegítő és gyertyamártó edények, korongok.

Nagyítók, földgömb, mikroszkópok
Mérőeszközök,
A környezet megismeréséhez alkalmazható eszközök: kártyakészletek, logikai játékok, szemléltető képek, MINIMAT készletek, hangkazetták, ismeretterjesztő könyvek
Vetítővászon, diasorozatok,
Mágnes tábla.

V.7. A munka jellegű tevékenységek

A munka, munka jellegű tevékenységek ugyanúgy, mint a játék és a tanulás, az egyén vagy a közösség szükségleteiből adódnak és természetes velejárói az óvodai életnek. A munka jellegű tevékenység a személyiség fejlesztés, a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját, és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Módszertani alapelvek:

Érvényesítjük a fokozatosság, játékosság és a differenciálás elvét.
Figyelembe vesszük a gyermeki munka játékkal megegyező sajátosságait.
A gyermeki munka tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermekeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.
Törekedünk arra, hogy a munka a gyermekek számára önként vállalt örömteli tevékenység legyen.
Szem előtt tartjuk a folyamatos pozitív értékelés elvét.
Figyelembe vesszük az egyes gyermekek egyéni sajátosságait és munkatempóját.

Cél:

Önként, örömmel vállalt munka jellegű, játékos tevékenységekkel és cselekvő tapasztalással, olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek, közösségi kapcsolatait, és a kötelesség teljesítését.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A munkajellegű tevékenységet tudatosan szervezze meg, és folyamatosan működjön együtt a gyermekekkel.
- Biztosítson lehetőséget arra, hogy a gyermekek minden olyan munkát végezzenek el, amihez kedvük van, és testi épségüket nem veszélyezteti.
- Biztosítson örömteli, aktív munkatevékenységet, játékkal, cselekvő tapasztalással folyamatos, konkrét, reális, a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékeléssel.

- meg a gyermekekkel az adott munka eszközeit, rendeltetésszerű használatát, munkafogásait, azok sorrendjét, balesetvédelmi szabályok betartását.
- Biztosítsa az önálló munkavégzés feltételeit, minden korcsoportban az életkori sajátosságoknak, és egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően.
- Teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermekek tanuljanak meg önállóan dönteni, feladataikat egymás között megosztani.
- Hívja fel a szülők figyelmét arra, hogy a gyermekek, otthon is kapjanak rendszeresen kisebb, egyszerűbb, megbízatásokat és pozitív megerősítést.
- Ösztönözzük a szülőket, tartsák tiszteletben a gyermekek munkáját, megbízatásait, legyenek segítségére annak elvégzésében.
- Biztosítsa, a gyermeki tevékenységek biztonságos feltételeit, betartja, és betartatja a balesetvédelmi szabályokat.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél kapjon hangsúlyt az önkiszolgálás elsajátíttatása, az ehhez szükséges tárgyak, és helyük megismertetése, a rendszeretet, a higiéné.
- A kiemelkedő adottságokkal, képességekkel rendelkező gyermekek érdeklődésének megfelelően bővítse ismereteiket, differenciált tevékenységeket tervezzen számukra.

A munkára neveléshez szükséges eszközök:

A gyermekek méreteihez igazodó eszközök, szerszámok
Seprűk, lapátok, törlő ruhák, gereblyék, lombseprűk, kapák, ásók, hólapátok, locsolókannák, kosarak.

A fejlődés várható eredménye:

Szívesen vállalnak egyéni megbízatásokat, munka jellegű tevékenységet.
Önállóan, örömmel, igényesen végzik feladataikat.
A munkavégzéshez szükséges eszközöket önállóan használják.
Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére és tisztaságára.
Alakulnak a gyermek, munkavégzéshez szükséges tulajdonságai, készségei, képességei.

V.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.

Nem szűkül le az ismeretszerzésre az egész óvodai nap folyamán, adódó helyzetekben természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezési és időkeretekben valósul meg.

Módszertani alapelvek:
Tiszteletben tartjuk a gyermek személyiségét, egyéni képességeit.
Érvényesítjük a fokozatosság, játékosság komplexitás és a differenciálás elvét.

Cél:

A fejlesztés hatására jussanak el a gyermekek meglévő tudásszintjükről, egyéni képességeik szerint, más-más tempóban haladva az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintre.

A tanulási tevékenységek formái:

- Az utánzásos, minta és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás szokások alakítása
- Spontán, játékos tapasztalatszerzés
- Játékos, cselekvéses tanulás
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- A gyakorlati problémamegoldás

Az óvodapedagógus feladatai:

- Vegye figyelembe, építsen a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire, a gyermeki kíváncsiságra.
- Értékelje a gyermekek aktivitását, kreatív megoldásokat.
- Cselekvéses tanulás, felfedezés lehetőségének biztosítása.
- A játékba integrált, cselekvéses gondolkodási formák lehetőségét teremtse meg.
- Személyre szabott, pozitív értékeléssel, segítse a gyermek személyiségének kibontakoztatását.
- Folyamatosan, és fokozatosan várja el az együttműködést, a feladattartást.
- A tanulás tartalmát a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni tapasztalatainak, érdeklődésének figyelembevételével tervezze a csoportnaplóban.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a tanulási készségek és képességek fejlesztését differenciáltan, a fejlesztéshez szükséges eszközökkel, egyénre szabottan, egyéni tempóban végezzük, melyben

a segítő szakemberek is aktívan részt vesznek (gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus)

VI. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

1.A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

2. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,

- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a

fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

c) Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,

- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

3.1 A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

4. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget.

5. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

VII. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Alapelvek:
A gyermekek törvényben meghatározott jogainak érvényesítése.
A gyermek és szülő méltóságának tiszteletben tartása.
Bármely a gyermek érdekében kapcsolatos intézkedés, csak a szülő tájékoztatásával történhet.
Az etikai követelményeknek való megfelelés, a titoktartás érvényesítése.
Minden gyermek, származásától függetlenül egyenlő.

Nyitottak vagyunk a multikultúrális nevelés, roma hagyományok és kultúrájuk felé.
Természetesnek vesszük a másságot, a csoportidentitást tiszteletben tartjuk, az egyenlőtlenségek felszámolására törekszünk.

Cél:
A családokkal való együttműködés, a családok segítése, hátrányok csökkentése.
A gyermekek problémáinak minél korábbi felismerése és hatékony kezelése, megelőzve súlyosabbá válásukat.
Az óvoda valamennyi alkalmazottjával együtt az érzelmi biztonság megteremtése, minden gyermek számára.

Az óvodavezető feladatai:

- A gyermek mindenek felett álló érdekeinek érvényesítése, törvények betartása és betartatása.
- Tájékoztassa a szülőket a gyermekvédelmi felelős személyéről, fogadóórájáról, feladatairól.
- Biztosítsa a gyermekvédelmi feladatokkal megbízott óvodapedagógus munkájához szükséges feltételeket.
- Évente, legalább egyszer, ellenőrizze a gyermekvédelmi munka dokumentációját, a gyermekvédelmi felelős értékelésével összhangban.
- Rendszeres egészségügyi vizsgálatok biztosítása, mely a gyermeki jogok érvényesülését szolgálja.
- Gondoskodjon a különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátási feltételeinek megteremtéséről.
- Megszervezi az óvoda körzetében lakó 5. életévüket betöltött óvodaköteles gyermekek felkutatását, a szülők felszólítását az óvodába járás kötelező voltára.
- Biztosítsa a gyermekek részére a fejlődésükhöz, képességeik kibontakoztatásához szükséges optimális feltételeket.
- Biztosítsa a segítő szakemberek együttműködésével a fejlesztést.
- A gyermekekkel kapcsolatos adatok védelme, hivatali titoktartás betartása és betartatása.
- Kapcsolatot tart, a védőnővel, gyermekorvossal és a segítő intézményekkel (Bárka, Nevelési Tanácsadó, és Pedagógiai Szolgáltató Központ)
- Biztosítsa a gyermeki tevékenységek egészséges, biztonságos feltételeit, a gyermekbaleseteket előidéző okok feltárását és megszüntetését, tartsa be, és tartassa be, a balesetvédelmi szabályokat.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tartsa tiszteletben a gyermekek személyiségjogait, emberi méltóságát.
- A gyermek érdekében folyamatos együttműködés, kapcsolattartás a szülőkkel, családokkal. Tartsa tiszteletben, a szülők, családtagok, személyiségjogait, emberi méltóságát.

- Alakítson olyan légkört a gyermekcsoportban, amely kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik gyermek bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetbe kerüljön.
- Biztosítsa, a gyermekek részére a fejlődésükhöz, képességeik kibontakoztatásához szükséges optimális feltételeket, valósuljon meg a felzárkóztatás, hátrányok csökkentése, tehetséggondozás.
- Kövesse nyomon, és írásban rögzítse a halmozottan hátrányos gyermek fejlődési ütemét, körülményeiben bekövetkezett változásokat, figyeljen fel a családban jelentkező gondokra.
- Feladata, hogy a másság (neme, vallási, etnikai hovatartozása stb.) elfogadására, társai tiszteletben tartására nevelje a gyermekeket, és az elveket közvetítse a szülők felé.
- Szükség esetén vegye igénybe az óvodapszichológus és a szakszolgálatok segítségét.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében megszervezi a segítségnyújtás módját és lehetőségeit.
- Biztosítsa a gyermeki tevékenységek egészséges, biztonságos feltételeit, a gyermekbaleseteket elő idéző okok feltárását és megszüntetését, tartsa be, és tartassa be, a balesetvédelmi szabályokat.

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A gyermekvédelemmel kapcsolatos törvényi jogszabályváltozásokat figyelemmel kíséri.
- Tájékoztatja erről az óvodavezetőt, és az óvodapedagógusokat. Szükség esetén javaslatot tesz óvó-védő intézkedésekre.
- Készítsen egy nevelési évre szóló konkrét gyermekvédelmi tervet, koordinálja a gyermekvédelmi munkát.
- Feltérképezi a gyermekvédelmi eseteket, ezeket az illetékeseknek jelzi, a szükséges nyilvántartást vezeti, intézkedéseiről feljegyzést készít, családlátogatásra megy az óvodapedagógusokkal.
- Részt vesz az óvoda balesetvédelmi szemléjén, ha szükséges, javaslatot tesz változtatásra.
- Folyamatos kapcsolatot tart a szakszolgáltató intézményekkel (*BÁRKA*. *Kőbányai Humánszolgáltató Központ,* Nevelési Tanácsadó és Pedagógiai Szolgáltató Központ, védőnő, gyermekorvos).
- Részt vesz, továbbképzéseken, rendezvényeken, az ott szerzett információt átadja az óvoda vezetőjének, óvodapedagógusoknak.
- Tanulmányozza a szakirodalmat.
- Tájékozódik a korszerű egészség megőrző, drogmegelőző és életvezetési módszerekről, eljárásokról, melyeket megismertet az óvodapedagógusokkal.
- A család anyagi helyzetének megfelelően javasolja és segítse elő a különböző támogatásokhoz való hozzájutást.
- Ha a gyermeki jogokkal ellentétes tevékenységet, intézkedést tapasztal, jelzi az óvoda vezetőjének, óvodapedagógusoknak.
- Segíti a szülőkkel való együttműködést.

VIII. Mérés – értékelés, a fejlődés nyomon követése

Alapelvek:
A folyamatos megismerés, a fejlődés nyomon követése adja meg a fejlesztés alapját. Nincs végcél, a különböző fejlettségi szinteknek egyformán létjogosultságuk van.
A mérés – értékelés kiegészíti a nevelés folyamatát, felöleli a személyiség legfontosabb komponenseit: szociális, értelmi, verbális, és testi képességeit.

Cél:
Az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítása.
A gyermek fejlődésének ellenőrzése, minden gyermek önmagához való fejlesztése, az érés figyelembevételével.
Az MSSST vizsgálat a tanulási zavarok előrejelzésére szolgál a beiskolázáshoz. A mérés adatokat nyújt a gyermek további fejlesztéséhez, és előkészíti a beiskolázási döntéseket.

Az óvodapedagógus feladatai:

Az egyes gyermekek folyamatos megfigyelése a különböző képességterületeken.
A tapasztalatok írásos rögzítése a fejlődési naplóban.
Együttműködés a fejlesztést segítő szakemberekkel.

IX. Az óvoda szolgáltatásai

Hitoktatás

Cél:

Biztosítsuk a szülőknek azt a jogát, hogy vallási, és világnézeti meggyőződésüknek megfelelő oktatásban és nevelésben részesülhessenek gyermekeik az óvodában.

Feladata:

Fakultatív hit, és vallásoktatás biztosítása szülői igények alapján.

Feltételei:

A hitoktatás ingyenes.

A helyiséget és a tárgyi feltételeket az intézményben rendelkezésre álló eszközökből biztosítjuk.

A szülők írásban nyilatkoznak, igénylik-e a szolgáltatást.

A hit és vallásoktatást az óvodai foglakozásoktól elkülönítve, az óvodai életrendet figyelembe véve délutáni időpontban valósul meg.

A hitoktató a egyházi, felsőoktatási intézményben szerzett hitoktatói vagy hittantanári felsőfokú képesítéssel és az illetékes egyházi hatóság megbízásával rendelkezik. A hit és vallásoktatás tartalmának meghatározása, a hitoktató alkalmazása és ellenőrzése a hit és vallásoktatás megszervezése, a foglalkozások ellenőrzése az egyházi jogi személy feladata. (Nkt.35.§)

Irodalom

Kompetencia alapú óvodai programcsomag.

Büky Béla-Egyed András-Pléh Csaba: Nyelvi képességek-fogalomkincs-megértés. Tankönyvkiadó /1984.Bp./.

Dr. Barton József: Testnevelés anatómia, élettan és egészségtan. Tankönyvkiadó /1980. Bp./.

Dr. Gósy Mária: Beszéd és beszédviselkedés az óvodában. Tanszertár Bt. /1993./.

Dr. Hermann Alice: Emberré nevelés. Tankönyvkiadó /1986. Bp./.

Dr.Szilágyi Vilmos: Mélylélektan és nevelés. Tankönyvkiadó /1979. Bp./.

Dr. Tótszőllősyné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában. FER-CO Kft. /1994. Bp./.

Egyezmény a gyermekek jogairól. Egyesült Nemzetek - UNICEF /1992. Bp./.

Kézikönyv óvónők számára a környezet megismerésére neveléshez. Médiamix /1994. Salgótarján/.

Mérei Ferenc - V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan. Gondolat Kiadó /1978. Bp./.

Pereszlényi Éva: A Helyi Óvodai Nevelési Program szakmai feltételrendszere. ALCIUS Bt. /1997. Bp./.

Pereszlényi Éva: Az óvodák szakmai fejlesztése. Budapesti Tanítóképző Főiskola /1994./.

Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában. Alex - Typo /1992. Bp./.

Sugárné dr. Kádár Júlia: A beszédfejlődés útjai - beszédfejlesztés az óvodában. Tankönyvkiadó /1986. Bp./.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Kőbányai Csodafa Óvoda 1108 Budapest, Újhegyi sétány 17-19. Pedagógiai Programjának érvényességi ideje:

2023. szeptember 1.

A módosítás módja:

A nevelőtestület 2/3-os, illetve a Szülői Választmány 80%-os többségi indítványára a felülvizsgálat során felmerült indokok alapján.

A döntés előkészítő szervei: Szülői Választmány, Közalkalmazotti tanács

Előírásai:

A fórumok, megbeszélések után írásbeli beterjesztés.

Elfogadta: 2019. június 07-én, a nevelőtestület egyhangúan elfogadta a Pedagógiai Programot.

Véleményét nyilvánította: Az Szülői Választmány 2019. augusztus 29.

Jóváhagyta:

Benedek Zoltán Csabáné

Digitálisan aláírta: Benedek Zoltán Csabáné
Dátum: 2021.09.07 08:37:42 +02'00'

óvodavezető

A Pedagógiai Program módosítása többletkötelezettséget nem igényel a fenntartó részéről.

Nevelőtestületi jegyzőkönyv az elfogadásról, jelenléti ívvel

Szülői véleményezés